

Tavaly csapatbajnokságot nyert, korábban egyéniben négyszer szerzett ezüstérmet s Európa- és világbajnokságokon is részt vett. A kézdívasárhelyi születésű, jelenleg Székelyudvarhelyen élő Kádár Barna a székelyföldi fogathajtás mára emblemikus alakjává vált.

Mikor és hogyan kerültél a lovak közelébe?

Már gyerekkoromban foglalkoztam a lovakkal, édesapámnak köszönhetően (**id. Kádár László t**
öbbszörös bajnok fogathajtó volt, lovakat tenyésztett – szerk. megj.

). Teljesen természetes volt, hogy lovas szakember szeretnék lenni. Így választottam iskolákat, tudatosan erre készültem. Állategészségügyi középiskolát végeztem, aztán a

Kaposvári Lovas Akadémián

kaptam középfokú lovasedzői képzést. Elvégeztem egy turisztikai-földrajz egyetemet is Nagyszebenben, de talán két év volt az életemben, amikor nem lovakkal dolgoztam. Tizennyolc éves koromtól csak lovakkal foglalkozom.

Milyen lovakkal, melyik a legalkalmasabb a versenyzésre?

A román tenyésztésű lipicai lóra korlátozódtunk, mert ez az a ló, ami fogathajtásban versenyképes a nyugatiakkal szemben, ami fel tudja venni velük az élsportban a versenyt. Tenyésztettük évekig, aztán néhány éve már nem, de most is vásárolunk, képezzük, versenyeztetjük, vagy eladjuk őket. Pontos számot nem tudnék mondani, de úgy száz körül van azoknak a lovaknak a száma, amikkel foglalkoztam. Nagyon sok ló van úgy, hogy nem boldogul a gazda velük, elhozzák hozzám egy-két hónapra, átbillen a holtpontra, rendbe rakom agyilag, betanítom arra a feladatra, amit szeretnének végeztetni vele és visszaadom.

A lipicai az osztrák-magyar monarchia idején úgynevezett parádés lónak volt kitenyésztve a császári udvarnak. Elegáns megjelenésű és mozgású, intelligens ló. Romániában kicsit eltértek már az eredeti céltól és kicsit sportosabb lipicait kezdtek tenyészteni, mint amilyen régebb volt. Emiatt van, hogy a romániai lipicai sokszor jobban tud teljesíteni a sportban, mint egy szlovén, szlovák, horvát, ausztriai vagy magyar lipicai. Azok jobban hasonlítanak a klasszikus lipicaira, de sportban talán egy kicsit kevesebb a teljesítményük.

Mikor kezdte versenyezni?

Viszonylag későn. 1995-ben, mikor leérettségiztem, kimentem Kaposvárra és ott kezdetem versenyezni, mert azelőtt csak édesapámnak a segédhajtója voltam. Díjlovaglással és díjugratással kezdtem. 1999-ig lovagoltam versenyszerűen, de az egyik térdemmel állandóan problémák voltak, műteni kellett, nem bírtam, s így inkább fogathajtó lettem, ezt választottam. De sokat dolgoztam lovas kaszkadőrként, dublőrként, szabadtéri show-kban, tehát nemcsak kimondottan versenyeztem.

Milyen filmekben kaptál szerepet?

A legelső egy magyar-román koprodukció volt, a **Gulyás Gyula** által rendezett [Fény hull arcodra](#), abban a főszereplő dublőre voltam. De Jancsó Miklóssal is dolgoztam, illetve osztrák, német, francia filmekben is szerepeltem. Volt, ahol egy-két órát, napot, vagy több hetet.

Fogathajtóként milyen eredményeid voltak?

Van **négy egyéni ezüstérmem** Románia bajnokságában, 2012-ben **egy egyéni bronzérmem**, illetve

egy csapat-aranyérmem

R

ákóczy Gergő

kollégával közösen.

Három Európa-bajnokságon

vettem részt. 2000-ben Csehországban, 2002-ben Ausztriában és tavaly Magyarországon, illetve

egy világbajnokságon

is voltam. Több évben is lett volna lehetőségem, de kis csapat vagyunk, nem mindig tudjuk megoldani az anyagiakat.

Romániában milyen színvonalon áll a fogathajtás, illetve az ország hol áll a nemzetközi mezőnyben?

Nincs tömegbázisa. Ahhoz képest, hogy Magyarországon több száz fogathajtó van és olyan európai országok is vannak, ahol több mint ezer a leigazolt, rendszeresen versenyző fogathajtók száma, **Romániában maximum húszan vagyunk**, akik az országos bajnokságban részt veszünk, de nemzetközi szinten az eredmények jók. Sokkal kevesebb pénzből gazdálkodunk, mint a külföldi ellenfeleink, mégis fel tudjuk venni a versenyt velük. Szorgalommal és a nagyon jó lipicai lovainkkal.

A fogathajtásban egy pályán kell végigvezetni a lovakat. Mennyire szokik össze az ember a lóval?

Nagyon fontos, mert ahhoz, hogy időben észrevegyük a ló gondolatait, nagyon kell ismerni. Versenyen teljesen más körülmények közé kerül egy ló, sok ember van, nagy nézőtér, reklámok, kivetítők, zászlók – ezzel csak versenyen találkoznak, legtöbbször félnek, nagyon elvonja a figyelmüket. Emiatt a teljesítményük sokkal gyengébb, mint edzésen. **Nagyon fontos, hogy a ló bizzon a hajtóban, mert különben nem hajtja végre a feladatokat, inkább menekül.**

A hajtónak ismernie kell a lovait, és ha látja, hogy valami probléma van, akkor időben be kell avatkoznia és megoldania a dolgot.

Volt ilyen eseted?

Igen, a tavaly az Európa-bajnokságon. Sajnos tavasszal elveszítettem egy furcsa betegség miatt az egyik lovamat és két lóval maradtam. Elég nagy érvágás volt, nem is volt biztos, hogy tudok versenyezni. Az Eb-re kértünk egy lovat kölcsön, de a rövid idő miatt nem tudtuk felkészíteni, azt nem tudtuk vinni. Muszáj volt a két lovamat versenyeztetnem, cserelehetőség nem maradt. Az egyik nagyon bepánikolt, annyira, hogy nem tudtuk megoldani ezt a helyzetet. Éjszaka koncertek, tűzijáték volt, hiába mentünk ki néhány nappal korábban, nem tudtuk megnyugtatni. Az arénából folyamatosan kifele figyelt, sokkal kevesebb teljesítményt nyújtott, mint amit megszoktunk tőle. El is voltam keseredve rendesen.

Néha a testbeszéd az, amivel a ló és az ember kommunikál – hogyan kell kezelni az állatot?

A hangnem nagyon fontos. Nem az a lényeg, hogy mit mondunk, hanem az, hogy hogyan mondjuk, mert a hangsúlyozás, a hangszín megnyugtathatja vagy felidegesítheti a lovat. Ugyanúgy egy mozdulat, a helyezkedés, az, hogy milyen szögben állunk a fejéhez, a farához – a lovak egymással is kommunikálnak, s ha olyan pozíciót veszünk fel, mint a másik ló, azt is lereagálja. De **meg lehet tanítani sok mindenre, egy-egy karfelemelésre, kézfelemelésre, előrehajlásra tudja, hogy mit kell tenni**, mert ezt érti. Szavakat is képesek megjegyezni, néhány vezényszót is megtanulnak, de igaz, hogy csak néhányat.

